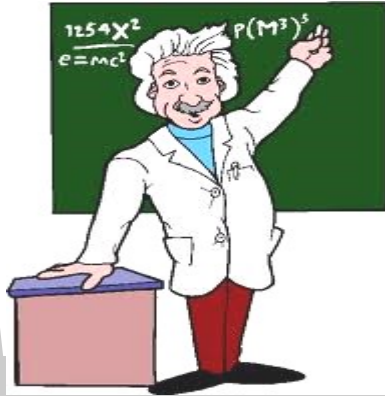

– Olabildiğince az kural koyar ve kuralın amacını açıklar: Kuralların çok ve anlaşılmaz olması karışıklık yaratır. Fazla sayıda kural, bazılarının göz ardı edilmesine neden olur.

– Öğrencinin kişiliği üzerine değil, kabul edilme davranışı üzerinde durur: Öğrenci istenmeyen bir davranış gösterdiğinde, öğretmen davranışın değil de öğrencinin kişiliği üzerine odaklanırsa “öğretmen beni sevmiyor, öğretmen bana taktı” duygusu uyandırır.

– İstenmeyen davranışın olumsuz sonuçlarını açıklar: Öğrencilere istenmeyen davranışlar sonucunda oluşacak bireysel zararlar, düzensizlikler ve başarısızlıklar abartılmadan, tehdit içermeden, kısa ve açık bir dille anlatılmalıdır.

– İlgî çekmeye yönelik küçük yaramazlıkları göz ardı eder: Söz almadan konuşma, arkadaşlarının sözünü kesme gibi küçük uygunsuz davranışlar genellikle ilgi çekmek için yapılır. Öğrencinin bu tür davranışlarına ilgi gösterilmediği zaman azalır.

– Öğrencilerin duygularını ve tepkilerini dile getirmesine izin verir: Öğrenci kimi zaman haksızlığa uğradığını veya ihmal edildiğini düşünerek tepkide bulunabilir. “Öğretmenim, bu yaptığınız haksızlık!” diye bağırabilir. Öğrencilerin olumlu tepkileri kadar olumsuz tepkilerini de dile getirmelerine izin vermelisiniz. Öğrenci haklı ise özür dilemek, gönlünü almak sizi küçültmez, aksine adil davrandığınız için öğrencinin gözünde büyürsünüz.

– Normal yollardan sorunu çözemiyorsa uzman personelden yardım ister: Öğretmen, sınıfta sürekli olarak dersi kesintiye uğratan öğrencilere, sınıf yönetimi ilkelerini uyguladıkları halde sorunla baş edemiyorlarsa, okul rehber öğretmeninden ya da bir psikologdan yardım alabilir.

– Ana babalarla, yöneticilerle, rehber öğretmenlerle işbirliği yapar: Gerekliyse sınıf düzenini sürekli bozan öğrenciler için ana babalarla, yöneticilerle, rehber öğretmenlerle işbirliği yaparak bu çocuklar için alternatif etkinlikler plânlar.

ÖZETLE

Aşırı disiplin yanlısı, örgütleme gücü yeterince gelişmemiş, olumlu davranışlar sergileyemeyen, olumsuz eleştirmekten hoşlanan öğretmenler sınıf yönetiminde sorunlarla sık karşılaşır, branşlarında bilgili olsalar dahi zevkli bir ders işleyemezler. Sınıf içinde sağlanan düzenle öğrencilerin öğrenmeleri yakından ilişkilidir. Sınıfta düzen ancak kurallar koyarak, yanlış davranışa tepki vererek, olumlu davranışı destekleyerek, öğrencilerin benlik duygularını koruyarak sağlanabilir. Bütün bunları yaparken öğrencilerin görüşü alınmalı, katkıda bulunmaları sağlanmalıdır.

MERAM
REHBERLİK ve
ARAŞTIRMA
MERKEZİ

Başarılı Öğretmenin Özellikleri

Tel:0332 351 35 44

<http://meramram.meb.k12.tr/>

KUTSAL öğretmenlik mesleğinin en zor tarafı, sınıf yönetimidir. Öğretmen merkezli eski eğitimde sınıfta disiplini ve sessizliği sağlama “sınıf yönetimi” olarak algılanıyordu. Eğer bir sınıfta öğretmen anlatıyor, öğrenciler de sessizce dinliyorsa; öğretmen sınıf yönetiminde başarılı sayılırdı. Ama yeni sistemde gerçekte başarılı öğretmen nasıl uygulama yapar?

- Öğrencilerine karşı arkadaşça tutumlar geliştirir: Eğer öğretmenle öğrenciler arasında güvene dayanan bir ilişki varsa, sınıf yönetimi kolaylaşır. Öğrenciler sevdikleri öğretmenle işbirliği yaparlar. Öğretmenini seven bir öğrenci onun dersini de severek çalışır.

– Disiplin sorunu yaratan öğrencilere karşı bile olumlu tavır geliştirir: En yaramaz öğrenciler bile kendilerine değer veren öğretmenlerin sözlerini dinler ve onlara saygı duyarlar.

– Sınıf yönetimi konusunda mantıklı ve iyimser bir yaklaşım geliştirir: Etkili öğretmenler, sınıf yönetiminde ara sıra sorunlar yaşasalar bile, örnek kişilikleri ve iyimser yaklaşımları sayesinde uzun dönemde öğrencilerine olumlu davranışlar kazandırır.

– Uygun davranışa ilgi gösterir ve sınıfta iyi niyet oluşturur: Davranışı kontrol etmenin en iyi yolu, öğrencinin olumsuz davranışlarına değil olumlu davranışlarına ilgi göstermektir.

– Öğrencilerini yöneticilere, anne ve babalara şikayet etmez: Sınıfta düzeni sağlamak öncelikle öğretmenin sorumluluğudur. Öğretmen bazen sınıf düzenini bozan öğrencileri yöneticilere ve anne babalara şikayet etme eğilimindedir. Bu durum, öğretmenin yetersizliğinin bir sonucudur. Zaten öğrenciler, yöneticiler ve anne babalar bu tip öğretmenlere karşı olumlu duygular taşımazlar.

– Belli öğrencilere özel ilgi göstermekten sakınır: Başarılı öğrenci kadar başarısız öğrencinin de öğretmen üzerinde hakkı vardır. Bazı öğretmenler çabuk anlayan, saygılı ve çalışkan öğrencilere sınıf içinde fazla ilgi göstererek onları şımartma eğilimindedir. Öğretmenin bu tutumu yavaş anlayan, okul başarısı düşük öğrencilerin adalet duygularını zedeler.

– Kesintiye yol açan öğretim tekniklerini değiştirir: Sınıf yönetiminde öğretim tekniğinin payı büyüktür. Yanlış öğretim teknikleri öğrencilerin sıkılmasına ve istenmeyen davranışların ortaya çıkmasına yol açabilir. Öğrencilerin derse ilgi göstermediğini gören bir öğretmen, öğrencileri suçlama yerine, öğrencilerin görüşünü alarak tekniğini değiştirmelidir.

– Sınıf kuralları oluştururken öğrencinin katılımını sağlar: Okul yönetimi ve öğretmen tarafından dikte edilen kurallar öğrencilerin karşı koymasına yol açar. Öğrenci, belirlenmesinde katkıda bulunduğu kuralları benimser, onlara uymaya özen gösterir.

– Sınıf kurallarının nedenlerini açıklar: Öğrenciler, nasıl davranmaları gerektiğini bilmekten öte niçin böyle davranmaları gerektiğini bilmek isterler.

– Öğrenciyi cezalandırmaktan kaçınır: Öğrenciler ceza veren veya disiplin kuruluna gönderen öğretmene düşmanlık besler, bu da öğretmen-öğrenci ilişkilerini zedeler, öğretmenin sınıf yönetimini güçleştirir

– Disiplini sağlamak için bağırıp çağırılmaz: Öğretmen sınıfta disiplin sağlamak için "Kes Sesini!", "Konuşma!", "Otur Yerin!", "Dön Önüne!" "Yeter artık!" gibi zaman kaybettiren ve saygınlığına gölge düşüren hitaplar kullanmamalıdır.

– Öğrencileri not ve ceza ile tehdit etmez: Tehdit ve gözdağı öğrencilerde inatlaşma, düşmanlık ve direnme duygularını harekete geçirir. Öğretmen tehdit ettiğinde öğrenciler öğretmenin ortamı kontrol edemediğini anlar.

– Öğrencilerle asla alay etmez: Bir öğretmenin öğrencilerle alay etmesi, öğrenciler tarafından kişisel statülerine saldırı olarak görülür, düşmanlığa ve asiliğe yol açar. Öğretmeni adil olmayan biri olarak görürler ve uygunsuz davranışların sorumluluğunu üstlenmek istemezler.

– Olumsuz eleştiriden kaçınır: Olumsuz eleştiriler öğrencilerin kendilerini kötü hissetmelerine ve motivasyonlarının kırılmasına yol açar.

– Vücut dilini iyi kullanır: Öğretmen ders anlatırken öğrencilerin gürültü çıkarması ve birbirleriyle konuşması sık rastlanan bir durumdur. Bazen öğrenciler öğretmeni kızdırmak için gürültü yapar veya konu dışı şeyler sorarak dersi sabote ederler. Öğretmenin kızması, bağırıp çağırması bir işe yaramaz. Çünkü amaçları öğretmeni kızdırmaktır. Bu durumda en etkili yol susmaktır. Öğretmenin susması beklemedikleri bir tepki olduğu için öğrenciler de susacaktır.

– Öğrencileri etiketlemez: Öğretmenler bazen "aptal", "tembel", "yaramaz", "geveze" gibi terimlerle öğrencileri etiketleme yoluna giderler. Bu adlandırmaları kullanan öğretmenler, öğrencinin benlik kavramını olumsuz etkilemektedir.

– Ciddi ve uygunsuz bir davranış, bire bir görüşme yoluyla düzeltmeye çalışır: Öğrenciyi küçük düşürecek ciddi bir olumsuz davranış diğer öğrencilerin önünde dile getirme durumunda, öğrenci savunmaya geçebilir. Öğretmen öğrenci ile özel olarak bire bir konuşursa öğrenci davranışlarını değerlendirmede daha objektif olur, öğretmenin önerilerine olumlu yanıtlar verir.